

ÚVODOM

Vzdelávací program „**Rozvoj kľúčových kompetencií dospelých prostredníctvom inovatívneho programu spotrebiteľského vzdelávania**“ je výstupom z projektu ERASMUS+, ktorého cieľom je zväčšiť ponuku programov vzdelávania pre nezamestnaných do 29 rokov s nízkou úrovňou zručností alebo nízkou kvalifikáciou. Obsahom a metodickým spracovaním je program využiteľný aj pre žiakov základných a stredných škôl.

Program tvorí desať prípadových štúdií zo života spotrebiteľov v trhovej ekonomike, desať vyučovacích hodín a dopĺňa ho metodika na hodnotenie rozvoja spoločenskej a občianskej kompetencie a komunikácie v materinskom jazyku.

Hodnotenie rozvoja kľúčových kompetencií je INOVATÍVNE tým, že posilňuje formatívne hodnotenie učiteľa o sebahodnotenie žiakov, aby kriticky vnímali proces vlastného učenia. Učiteľ si pre efektívne hodnotenie tvorí vlastné nástroje na meranie výkonov žiakov a na sebahodnotenie žiakov využíva aktivizačné metódy.

za kolektív autorov, ktorí tvorili náročnú metodiku hodnotenia

Mgr. Božena Stašenková, PhD., koordinátorka projektu

Potraviny, čo sa doma naučíš.....	2
Reklamácie	5
Nakupovať alebo nenakupovať? Možno trochu šetriť a potom nakupovať ?.....	9
Ovplyvňujem svet výberom potravín.....	12
Služby elektronických komunikácií.....	15
Rodinný rozpočet.....	17
Práva cestujúcich v leteckej doprave	19
Elektronický obchod - právo na výber.....	21
Reklama a spotrebiteľské správanie.....	23
Spotrebiteľské správanie a environmentálne otázky.....	25

Metodika overovania rozvoja kľúčových kompetencií

Autor	Mgr. Božena Stašenková, PhD. © 2019
Téma	Potraviny - čo sa doma naučíš

Učiteľ potrebuje spätnú väzbu, aby zistil ako efektívne prebieha vyučovací proces a v akej kvalite napĺňa vzdelávacie ciele. Na hodnotenie rozvoja kľúčových kompetencií je vhodné, aby si učiteľ vytvoril vhodné nástroje hodnotenia, ktoré zohľadňujú kurikulum a prispôsobujú sa vzdelávacím potrebám žiakov. Učiteľ musí mať jasnú predstavu o cieľoch rozvoja kľúčových kompetencií, ktoré očakáva, že budú potvrdené vo výkonoch žiakov.

Pri formatívnom hodnotení žiakov odporúčame využívať pedagogické prístupy, ktoré umožnia využívať interaktívne formy hodnotenia. Hodnotenie kľúčových kompetencií žiakov prebieha na aktuálnych obsahoch vzdelávania, ktoré sú blízke skúsenostiam žiakov. Žiaci riešia rôzne úlohy, prezentujú čo robia, vysvetľujú ako to robia a zdôvodňujú svoje názory, postoje a stanoviská.

V tradičnom vyučovaní je aktívny učiteľ a žiaci minimálne vstupujú najmä do procesu hodnotenia. Ak žiakov zapojíme do hodnotenia, pocítia možnosť výberu a zodpovednosti za svoje učenie a mení sa ich postoj ku vzdelávaniu. Poznanie žiakov, že sú súčasťou procesu vzdelávania a hodnotenia sa mení na uvedomelé učenie a autentický rozvoj osobnosti.

Na účely hodnotenia rozvoja kľúčových kompetencií žiakov odporúčame využiť metódu pozorovania. Účelom hodnotenia založeného na pozorovaní je zistiť, čo žiaci nadobudli počas vyučovacej hodiny, či kľúčové kompetencie žiakov (vedomosti, schopnosti, postoje) a ich interakcie zodpovedajú stanoveným cieľom.

V prospech výberu metódy pozorovania hovorí jej praktické použitie a jednoduchý zber údajov (dôkazov) o tom, že k požadovanej zmene myslenia, konaní a správani žiakov došlo.

Pozorovací hárok má jednoduchú štruktúru, v ktorej vybrané indikátory predstavujú tri rôzne úrovne kvality rozvoja kľúčových kompetencií žiaka.

A. Vzdelávací cieľ - Schopnosť vyžívať opatrenia na ochranu spotrebiteľa pri označovaní potravín (Spoločenské a občianske kompetencie)

HODNOTENIE ROZVOJA SPOLOČENSKÝCH A OBČIANSKYCH KOMPETENCIÍ		
Výkonová úroveň 1	Výkonová úroveň 2	Výkonová úroveň 3
Uvedomuje si súvislosti označovania potravín a zdravia	Identifikuje súvislosti označovania potravín a zdravia	Zdôvodňuje súvislosti označovania potravín a zdravia
Pravidlá označovania potravín Identifikuje s pomocou	Vysvetľuje pravidlá označovania potravín	Vysvetľuje právne predpisy na označovanie potravín
Demonštruje označovanie potravín s pomocou	Demonštruje označovanie potravín samostatne	Demonštruje označovanie potravín a vyjadruje svoj názor

Tabuľka č. 1 : Pozorovací hárok na hodnotenie rozvoja spoločenských a občianskych kompetencií

B. Vzdelávací cieľ - Schopnosť vyjadriť názory, skúsenosti a postoje uceleným a koherentným spôsobom (Komunikácia v materinskom jazyku)

Hodnotiace nástroje majú učiteľovi pomôcť určiť, či dosahuje stanovené vzdelávacie ciele a aké výkony dosahujú žiaci v rozvoji komunikácie v materinskom jazyku. Výkonové úrovne 1-2-3 predstavujú indikátory, ktoré ukazujú výkonové úrovne žiakov, od menej náročných požiadaviek k náročnejším. Učiteľ môže na hodnotenie rozvoja komunikácie využiť rôzne pedagogické prístupy a adaptovať indikátory podľa cieľov a obsahu vzdelávania.

HODNOTENIE ROZVOJA KOMUNIKÁCIE V MATERINSKOM JAZYKU		
Výkonová úroveň 1	Výkonová úroveň 2	Výkonová úroveň 3
Na diskusii sa zúčastňuje keď je požiadaný	Dobrovoľne sa zúčastňuje diskusie	Aktívne sa podieľa na diskusii a vytvára dobré nápady
Odovzdáva odkazy účastníkom diskusie	Odovzdáva odkazy a pridáva vlastné názory	Odovzdáva odkazy a zdôvodňuje vlastné postoje
Názory a skúsenosti vyjadruje menej súvislým spôsobom	Názory a skúsenosti vyjadruje súvislým spôsobom	Názory a skúsenosti vyjadruje súvislým spôsobom a kriticky uvažuje

Tento dokument bol pripravený s podporou Európskej komisie a vyjadruje iba názory autorov. Komisia nezodpovedá za akékoľvek použitie informácií v ňom obsiahnutých.

Tabuľka č. 2 : Pozorovací hárok na hodnotenie komunikácie v materinskom jazyku

C. Vzdelávací cieľ - Schopnosť používať opatrenia na ochranu spotrebiteľa pri označovaní potravín (Spoločenské a občianske kompetencie)

Pre žiakov je dôležité poznať vlastný pokrok v učení. Jedným z efektívnych spôsobov, ako to dosiahnuť, je umožniť žiakom, aby hodnotili vlastné výkony a identifikovali svoje silné a slabé stránky. Na tento účel navrhujeme využiť sebahodnotenie žiakov formou emotikonov. Žiaci sa identifikujú a porovnávajú s uvedenými výkonmi a emotikonmi vyjadrujú súhlas alebo nesúhlas s uvedenými indikátormi vyjadrenými slovným hodnotením.

	ÁNO 	NIE
Rozumiem dôležitosti označovania potravín		
Uvedomujem si riziká neznalosti označovania potravín		
Dokážem určiť povinné označenie potravín		
Rozlišujem dátum spotreby a dátum minimálnej trvanlivosti		
Poznám účinky glukózo-fruktózového sirupu		

Tabuľka č. 3: Sebahodnotenie žiakov s emotikonmi

D. Vzdelávací cieľ : Schopnosť vyjadriť názory, skúsenosti a postoje uceleným a súvislým spôsobom (Komunikácia v materinskom jazyku)

	ÁNO 	NIE
Aktívne som sa zapojil do diskusie		
Zapojil som sa do diskusie na požiadanie		
Vyjadril som vlastné názory a skúsenosti		
Súhlasil som alebo nesúhlasil s názormi iných		
Potrebujem zlepšiť svoje komunikačné schopnosti		
Zlepšenie komunikácie mi pomôže v učení		

Tabuľka č. 4: Sebahodnotenie študentov s emotikonmi

Sebahodnotenie pomáha žiakom prevziať kontrolu nad vlastným správaním a poskytne im šancu riadiť proces učenia. Premýšľanie o svojich úspechoch zvyšuje sebavedomie žiakov a prospieva rozvoju kritického uvažovania a objektívnejšieho hodnotenia vlastných výkonov a výkonov iných žiakov.

Spätná väzba o aktivitách počas vzdelávania, silných a slabých stránkach učenia môže výrazne zvýšiť motiváciu žiakov pre ďalšie sebvzdelávanie. Analýza výstupov zo

Tento dokument bol pripravený s podporou Európskej komisie a vyjadruje iba názory autorov. Komisia nezodpovedá za akékoľvek použitie informácií v ňom obsiahnutých.

vzdelávania žiakov slúži učiteľom k tomu, aby prispôsobil výučbu ku efektívnejšiemu dosahovaniu cieľov rozvoja kľúčových kompetencií.

Metodika overovania rozvoja kľúčových kompetencií

Autor	Mgr. Božena Stašenková, PhD. © 2019
Téma	Reklamácie

Učiteľ v príprave na vyučovanie potrebuje jednoznačne určiť kľúčové kompetencie, ktoré bude rozvíjať. Rovnako aj žiaci už na začiatku vyučovacej hodiny majú poznať vzdelávacie ciele a tiež spôsoby ako sa bude plnenie týchto cieľov vyhodnocovať.

Na rozvoj kľúčových kompetencií učiteľ vyberá najvhodnejšiu stratégiu vzdelávania, určuje efektívne metódy pre učenie žiakov a volí nástroje na hodnotenie, aby posúdil v akej miere zvládli rozvoj kľúčových kompetencií. Učiteľovi to umožní zistiť, aká úspešná je jeho práca, ako efektívne využíva metódy a prostriedky vzdelávania a ako naplnil vzdelávacie ciele,

Pre hodnotenie kvality vzdelávania je vhodné, aby si učiteľ dokázal vytvoriť vlastné, spoľahlivé nástroje na meranie úrovne rozvoja kľúčových kompetencií. Nástroje na hodnotenie majú učiteľovi pomôcť určiť rôznu kvalitu výkonov žiakov, to je akú mieru rozvoja kľúčových kompetencií dosiahli jednotliví žiaci. Formatívne hodnotenie učiteľom je potrebné podporiť sebahodnotením žiakov, ktoré podporí budúce učenie žiakov prostredníctvom sebareflexie žiakov.

Učiteľovi sa odporúča využívať tradičné i moderné prístupy k hodnoteniu rozvoja kľúčových kompetencií žiakov. Dôležité je, aby kládol dôraz nielen na hodnotenie obsahu vzdelávania, ale zameril sa aj na kombináciu vedomostí zručností a postojov, ktoré budú potrebovať pre ďalšie vzdelávanie, spoločenské začlenenie, aktívne občianstvo a zamestnanosť.

Na hodnotenie rozvoja kľúčových kompetencií v tejto vyučovacej hodine sme využili štruktúrované pozorovanie. Účelom pozorovania je zistiť mieru rozvoja kľúčových kompetencií žiakov prostredníctvom vybraných indikátorov. Pozorovací hárok je jednoduchý záznam, v ktorom indikátory zobrazujú požadované výkony žiakov v troch rôznych úrovniach kvality rozvoja kľúčových kompetencií.

A. Vzdelávací cieľ : Schopnosť efektívnej a konštruktívnej komunikácie (Komunikácia v materinskom jazyku)

Tento dokument bol pripravený s podporou Európskej komisie a vyjadruje iba názory autorov. Komisia nezodpovedá za akékoľvek použitie informácií v ňom obsiahnutých.

Na rozvoj kľúčových kompetencií komunikácie v materinskom jazyku navrhujeme metódu hraných rolí. Žiaci pozorujú hrané roly predavačky a spotrebiteľky, ktoré riešia reklamáciu predaného tovaru a pozorujú a hodnotia správanie oboch aktérov hraných rolí. Žiakov oboznámime s tým, čo bude úlohou ich pozorovania, aby sústredili pozornosť na vybrané javy.

Využitie tejto metódy umožní žiakom vyjadrovať svoje myšlienky, názory a postoje na riešenie reklamácie na základe vlastných skúseností a zároveň pozorovať, porovnávať a učiť sa komunikácií od ostatných žiakov.

Plánovaný rozvoj komunikačných schopností rozpracujeme do konkrétnych výkonov žiakov vo forme indikátorov, ktoré presnejšie a výstižnejšie opisujú úroveň ich rozvoja. Na pozorovanie využijeme záznamový hárok, v ktorom uvedieme pozorované javy (zrozumiteľnosť vyjadrenia požiadaviek, konštruktívnosť riešenia, vyjadrenie spokojnosti alebo nespokojnosti).

Žiaci pozorujú komunikáciu predavača a spotrebiteľa, ktorí hrajú dané roly a po ukončení zaznamenávajú svoje hodnotenie do tabuľky, v ktorej sú očakávané výkony vyjadrené stupňom pokročilý, priemerný a začiatočník. Žiakov vysvetlíme čo rozumieme pod hodnotením komunikácie : začiatočná, priemerná, pokročilá. Pozorovaním komunikácie medzi spotrebiteľkou a predavačkou žiaci nielen rozvíjajú vlastné komunikačné schopnosti a zároveň sa učia kriticky uvažovať a hodnotiť komunikáciu iných osôb.

Hodnotenie komunikácie	Predavačky	Spotrebiteľky
Dokážem formulovať svoje požiadavky	Začiatočná priemerná pokročilá	začiatočná priemerná pokročilá
Dokážem vyjadriť svoj názor	Začiatočná priemerná pokročilá	začiatočná priemerná pokročilá
Dokážem vyjadriť vôľu a emócie	Začiatočná priemerná pokročilá	začiatočná priemerná pokročilá
Dokážem konštruktívne riešiť reklamáciu	Začiatočná priemerná pokročilá	začiatočná priemerná pokročilá

Tabuľka č. 5 : Pozorovací hárok pre žiakov na hodnotenie komunikácie

B. Vzdelávací cieľ : Schopnosť riešiť reklamácie s využitím demokratických pravidiel (Spoločenské a občianske kompetencie)

Pre žiakov je dôležité poznať vlastný pokrok v učení. Jedným z efektívnych spôsobov, ako to dosiahnuť, je umožniť žiakom, aby hodnotili vlastné výkony a identifikovali svoje silné a slabé stránky. Sebahodnotenie odporúčame používať, aby pomohlo žiakom prevziať kontrolu nad vlastným učením a poskytlo im šancu uvedomele riadiť proces učenia.

Sebavedomie študentov sa zvyšuje tým, že premýšľa o svojich úspechoch v učení. Prispieva to tiež k rozvoju schopností kritického uvažovania a umožňuje žiakom objektívnejšie vyhodnotiť svoje vlastné výkony a výkony iných žiakov.

Žiaci touto formou dostávajú spätnú väzbu o svojich aktivitách počas vzdelávania, silných a slabých stránkach učenia, čo môže podporiť motiváciu pre ďalšie sebavzdelávanie. Analýza výsledkov učenia žiakov umožní učiteľom prispôbiť výučbu, aby efektívnejšie dosahoval stanovené ciele v rozvoji kľúčových kompetencií.

Na tento účel navrhujeme využiť sebahodnotenie žiakov formou emotikonov. Žiaci hodnotia a porovnávajú vlastné výkony a vyjadrujú súhlas alebo nesúhlas s uvedenými slovnými vyjadreniami.

Sebahodnotenie žiaka	ÁNO 	NIE
Uvedomil som si potrebu chrániť svoje práva		
Získal som informácie o právach spotrebiteľa		
Získal som skúsenosti v hodnotení komunikácie		
Získal som praktické rady pri riešení reklamácií		
Dokážem samostatne riešiť reklamačný spor		

Tabuľka č. 6 : Sebahodnotenie žiakov s emotikonmi

C. Vzdelávací cieľ : Schopnosť efektívnej a konštruktívnej komunikácie (Komunikácia v materinskom jazyku)

Sebahodnotenie žiaka	ÁNO 	NIE
Aktívne sa zapájam do diskusie		
Do diskusie sa zapájam na požiadanie		
Vyjadrujem vlastné názory a skúsenosti		
Súhlasim alebo nesúhlasim s inými názormi		
Potrebujem zlepšiť svoje komunikačné schopnosti		
Zlepšenie komunikácie mi pomôže v učení a v práci		

Tabuľka č. 7 : Sebahodnotenie žiakov s emotikonmi

Tento dokument bol pripravený s podporou Európskej komisie a vyjadruje iba názory autorov. Komisia nezodpovedá za akékoľvek použitie informácií v ňom obsiahnutých.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Výstupný lístok

Rozdajte žiakom malé kúsky papiera alebo kartičky, ktoré žiaci vyplnia a odovzdajú pri odchode z triedy. Žiaci napíšu vysvetlenie hlavnej myšlienky v rámci vyučovania. Požiadajte ich, aby na kúsky papiera alebo kartičky doplnili tri výroky z dnešného vyučovania :

Prvý výrok : Jednu informáciu zo zákona o ochrane spotrebiteľa.

Druhý výrok: Jednu skutočnosť o právach spotrebiteľa, ktorá vás prekvapila:

Tretí výrok : Jedno spotrebiteľské právo, ktoré začnete využívať:

Metodika overovania rozvoja kľúčových kompetencií

Autor	Mgr. Božena Stašenková © 2019
Téma	Nakupovať alebo nenakupovať? Možno trochu šetriť a potom nakupovať?

Hodnotenie rozvoja kľúčových kompetencií sa bude líšiť v každom predmete. Žiaci potrebujú byť súčasťou hodnotenia, aby sa prebudil ich záujem, ochota diskutovať a zdieľať názory, myslieť a vyjadrovať stanoviská a názory a prijímať rozhodnutia

Výhodou je, ak si učiteľ je schopný vytvoriť vlastné nástroje na meranie a hodnotenie úrovne rozvoja kľúčových kompetencií, ktoré spĺňajú požiadavky validity a reliability. Bez platných a spoľahlivých nástrojov a vhodných indikátorov, nie je možné posúdiť či kľúčové kompetencie boli rozvíjané, a v akej kvalite. Ciele rozvoja kľúčových kompetencií pri formatívnom hodnotení musia byť merateľné v konkrétnych výkonoch žiakov, aby potvrdili nadobúdanie vedomostí, zručností a postojov žiakov.

Problémom merania rozvoja kľúčových kompetencií je často snaha učiteľov dosiahnuť čo najviac cieľov. Stanovenie veľkého počtu cieľov v rozvoji kľúčových kompetencií vedie k tomu, že ich nedokážeme všetky sledovať a vyhodnocovať. Odporúčame, aby si učiteľ určil najviac dve kľúčové kompetencie, ktoré bližšie špecifikuje do jednoduchších subkompetencií a operacionalizuje do konkrétnych výkonov žiakov.

Pri dosahovaní cieľov musí učiteľ počítať s rôznymi bariérami, a nie vždy pozitívnymi postojmi žiakov. Odporúča sa, aby učiteľ do procesov hodnotenia zapájal samotných žiakov a umožnil im poznávať a porovnávať osobný rozvoj v učení so sebou samým.

Na hodnotenie rozvoja kľúčových kompetencií odporúčame využiť štruktúrované pozorovanie, v ktorom si učiteľ vopred pripraví čo a ako bude pozorovať a ako to bude zaznamenávať. Pozorovací hárok je jednoduchý záznam, ktorý zobrazuje tri rôzne úrovne kvality rozvoja kľúčových kompetencií žiaka ako požadované výkony žiakov. Učiteľ si záznam podľa potreby aktualizuje a upraví.

A. Vzdelávací cieľ : Schopnosť zmeniť spotrebiteľské správanie na menej konzumný spôsob (Spoločenské a občianske kompetencie)

Tento dokument bol pripravený s podporou Európskej komisie a vyjadruje iba názory autorov. Komisia nezodpovedá za akékoľvek použitie informácií v ňom obsiahnutých.

HODNOTENIE ROZVOJA SPOLOČENSKÝCH A OBČIANSKÝCH KOMPETENCIÍ		
Výkonová úroveň 1	Výkonová úroveň 2	Výkonová úroveň 3
Identifikuje impulzívne a uvedomelé nakupovania	Rozlišuje impulzívne a uvedomelé nakupovania	Demonštruje príklady impulzívneho a uvedomelého nakupovania
Identifikuje používanie palmových výrobkov	Vysvetľuje dopady a používania palmových výrobkov	Analyzuje dôsledky používania palmových výrobkov
Identifikuje prejavy konzumného spôsobu života	Charakterizuje prejavy konzumného spôsobu života	Hodnotí dopady konzumného spôsobu života

Tabuľka č. 8 : Pozorovací hárok na hodnotenie rozvoja spoločenských a občianskych kompetencií

B. Vzdelávací cieľ : Schopnosť vyjadriť a interpretovať myšlienky ústnou formou (Komunikácia v materinskom jazyku)

S cieľom rozvíjať kľúčové kompetencie komunikácie v materinskom jazyku už v úvode vyučovacej hodiny žiakov predstavíme cieľ v rozvoji verbálneho a neverbálneho prejavu. Zdôrazníme, že učíme sa jeden od druhého pozorovaním a spätným porovnávaním vlastnej komunikácie s komunikáciou iných ľudí.

HODNOTENIE ROZVOJA KOMUNIKÁCIE V MATERINSKOM JAZYKU		
Výkonová úroveň 1	Výkonová úroveň 2	Výkonová úroveň 3
Do diskusie vstupuje na požiadanie	Samostatne sa zapája do diskusie	V diskusii dopĺňa vystúpenia iných účastníkov
Súhlasí alebo nesúhlasí s ostatnými účastníkmi	Vyjadruje vlastné názory	Vyjadruje a odôvodňuje vlastné názory
Využíva základnú slovnú zásobu	Využíva širšiu slovnú zásobu	Využíva odborné výrazy

Tabuľka č. 9 : Pozorovací hárok na hodnotenie rozvoja kompetencie komunikácie v materinskom jazyku

Tento dokument bol pripravený s podporou Európskej komisie a vyjadruje iba názory autorov. Komisia nezodpovedá za akékoľvek použitie informácií v ňom obsiahnutých.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

C. Vzdelávací cieľ : Schopnosť zmeniť spotrebiteľské správanie na menej konzumný spôsob (Spoločenské a občianske kompetencie)

SEBAHODNOTENIE ŽIAKOV

Pre žiakov je dôležité poznať vlastný pokrok v učení. Jedným z efektívnych spôsobov, ako to dosiahnuť, je umožniť žiakom, aby pravidelne hodnotili vlastné výkony v učení. Žiaci dostanú spätnú väzbu o svojich aktivitách počas vyučovania a hodnotenie vlastných výkonov prispeje k motivácii žiakov do učenia.

Výstupný lístok

Rozdajte žiakom malé kúsky papiera alebo kartičky, ktoré žiaci vyplnia a odovzdajú pri odchode z triedy. Žiaci napíšu svoje porozumenie hlavnej témy, respektíve cieľa vyučovacej hodiny. Požiadajte žiakov, aby kúsky papiera alebo kartičky doplnili informácie, ktoré získali počas dnešného vyučovania?

1. Ktoré nový pojem si si zapamätal ? Vysvetli ho.
2. Uveď príklad impulzívneho nakupovania.
3. Čo si ochotný zmeniť vo svojom správaní, aby si chránil prírodu ?

Metodika overovania rozvoja kľúčových kompetencií

Autor	Mgr. Božena Stašenková, PhD. © 2019
Téma	Ovplyvňujem svet výberom potravín

Rozvoj kľúčových kompetencií bude evidentnejší, ak učiteľ položí menší dôraz na vedomosti a viac využije skúsenosti žiakov z reálneho sveta. Obsah vzdelávania, v ktorom sa premieta reálny život v spoločnosti poskytne žiakom možnosť zaujímať občianske postoje a rozvíjať komunikačné kompetencie.

Téma Ovplyvňujem svet výberom potravín umožňuje cvičiť a posilňovať schopnosti žiakov prijímať kritické názory a postoje, aby sa v budúcnosti aktívne zapojili do sociálneho a ekonomického života. Kritické nazeranie na osobné potreby a blahobyt vedie žiakov k informovanému konaniu, aby prijímali uvedomelé a zdôvodnené rozhodnutia. Dôležité je zaradiť úlohy, ktoré umožnia využívať diskusiu, riešiť problémy, porovnávať a hodnotiť prejavy spotrebiteľského správania.

Na hodnotenie kvality rozvoja kľúčových kompetencií odporúčame využívať rôzne formy hodnotenia založené na pozorovaní žiakov pri riešení rôznych úloh. V závislosti od cieľov rozvoja kľúčových kompetencií si učiteľ tvorí nástroje na hodnotenie a určí indikátory, ktoré potvrdia dosahovanie žiadanej kvality žiackych výkonov.

Učiteľ pri výbere nástrojov na hodnotenie vychádza z diagnostiky žiakov, ich schopností učiť sa a nástroje hodnotenia adaptuje na obsah a stanovené ciele. Formatívne hodnotenie učiteľa je doplnené sebahodnotením žiakov, ktoré slúži na zvýšenie záujmu žiakov o vzdelávanie. V štruktúrovanom pozorovacom hárku sú vybrané ukazovatele, ktoré predstavujú tri rôzne úrovne kvality rozvoja kľúčových kompetencií žiaka.

A. Vzdelávací cieľ : Schopnosť kriticky hodnotiť vplyv spotreby na životné prostredie (Spoločenské a občianske kompetencie)

Tento dokument bol pripravený s podporou Európskej komisie a vyjadruje iba názory autorov. Komisia nezodpovedá za akékoľvek použitie informácií v ňom obsiahnutých.

**HODNOTENIE ROZVOJA SPOLOČENSKÝCH A OBČIANSKÝCH
KOMPETENCIÍ**

Výkonová úroveň 1	Výkonová úroveň 2	Výkonová úroveň 3
Identifikuje impulzívne a plánované nakupovanie	Vysvetľuje impu a plánované nakupovanie	Zdôvodňuje dopady impulzívneho a plánovaného nakupovanie
Vymenuje znaky konzumnej spoločnosti	Interpretuje znaky konzumnej spoločnosti	Hodnotí dopady konzumnej spoločnosti
Opíše spotrebiteľské správanie	Charakterizuje uvedomelé spotrebiteľské Správanie	Demonštruje uvedomelé spotrebiteľské správanie na príkladoch

Tabuľka č.10 : Pozorovací hárok na hodnotenie rozvoja spoločenských a občianskych kompetencií

B. Vzdelávací cieľ: Schopnosť komunikovať s inými spotrebiteľmi o ochrane životného prostredia (Komunikácia v materinskom jazyku)

Pozorovací hárok zaznamenáva odlišné výkonové úrovne žiakov v oblasti vyjadrovania a interpretácie myšlienok ústnou formou.

HODNOTENIE ROZVOJA KOMUNIKÁCIE V MATERINSKOM JAZYKU

Výkonová úroveň 1	Výkonová úroveň 2	Výkonová úroveň 3
Svoje názory a stanoviská prezentuje na vyžiadanie	Samostatne vyjadruje svoje názory a stanoviská	Aktívne prezentuje svoje názory a stanoviská
Uznáva potrebu uvedomelého spotrebiteľského správania	Interpretuje význam uvedomelého spotrebiteľského správania	Interpretuje kritický postoj ku spotrebiteľskému správaniu
Myšlienky vyjadruje menej uceleným spôsobom	Myšlienky vyjadruje uceleným spôsobom	Myšlienky vyjadruje uceleným spôsobom a v súvislostiach

Tabuľka č. 11: Pozorovací hárok na hodnotenie komunikácie v materinskom jazyku

Tento dokument bol pripravený s podporou Európskej komisie a vyjadruje iba názory autorov. Komisia nezodpovedá za akékoľvek použitie informácií v ňom obsiahnutých.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

C. Vzdelávací cieľ : Schopnosť kriticky hodnotiť vplyv spotreby na životné prostredie (Spoločenské a občianske kompetencie)

SEBAHODNOTENIE ŽIAKOV

Formatívne hodnotenie učiteľom je vhodné doplniť sebahodnotením žiakov. Sebahodnotenie žiakov je základom na vytvorenie konkrétnej predstavy o ich napredovaní v učení a žiaci sú schopní zlepšovať proces učenia.

Zaznamenávanie pokroku v učení žiakov podporuje ich zodpovednosť za proces vzdelávania. Sebareflexiou získajú žiaci spätnú väzbu o svojich aktivitách počas vyučovania, čo zvyšuje ich motiváciu do učenia a rozvíja kritické myslenie.

Kontrola porozumenia a zapamätania

Žiak si zapamätá viac, ak pozná vopred čo si má zapamätať, ak ho upozorníme už na začiatku vyučovania na podstatné veci, javy a súvislosti.

AKTIVITA: Žiakov rozdelíme do dvojíc a vysvetlíme im, že obaja sú televíznymi komentátormi.

ÚLOHA: Vytvoriť spoločný komentár - stručný opis hlavnej myšlienky vyučovacej hodiny

TRVANIE : Jedna minúta

Dvojice žiakov písomne vypracujú komentár a odovzdajú ho učiteľovi pri odchode z triedy.

Metodika overovania rozvoja kľúčových kompetencií

Autor	Mgr. Ing. Renata Horáková © 2019
Téma	Služby elektronických komunikácií

Nástroje hodnotenia majú učiteľovi pomôcť určiť, aký úspešný bol proces rozvoja kľúčových kompetencií žiakov. Pre rozvoj sociálnych a občianskych schopností a komunikácie v materinskom jazyku, navrhujeme učiteľovi, aby použil pozorovanie. Pozorovací hárok je jednoduchá štruktúra, v ktorej sú zaznamenané tri rôzne úrovne kvality rozvoja kľúčových kompetencií žiakov.

A. Vzdelávací cieľ : Využívať opatrenia na ochranu spotrebiteľa v oblasti elektronických komunikačných služieb (Sociálne a občianske kompetencie).

HODNOTENIE ROZVOJA SPOLOČENSKÝCH A OBČIANSKÝCH KOMPETENCIÍ		
Úroveň 1	Úroveň 2	Úroveň 3
Vymenuje základné práva spotrebiteľov zo zmlúv o poskytovaní elektronických komunikačných služieb	Vysvetlí práva spotrebiteľov zo zmlúv o poskytovaní elektronických komunikačných služieb	Aktívne presadzuje práva spotrebiteľov na silnejších zmluvných partneroch
Vyhľadá alternatívne orgány pre riešenie sporov pre rôzne typy spotrebiteľských zmlúv	Určí alternatívne orgány pre riešenie sporov pre rôzne typy spotrebiteľských zmlúv	Určí alternatívne orgány pre riešenie sporov pre rôzne typy spotrebiteľských zmlúv a vysvetlí výhody a nevýhody ADR
Pozná cestu k správne riešeniu, obvykle potrebuje pomoc druhých	Samostatne rieši jednoduchšie problémy, zložitejšie problémy rieši nesystematicky	Samostatne a systematicky rieši zložitejšie problémy

Tabuľka č.12 : Pozorovací hárok na hodnotenie rozvoja spoločenských a občianskych kompetencií

B. Vzdelávací cieľ : Rozlišovať a používať rôzne typy textov, vrátane písaného právneho textu (Komunikácia v materinskom jazyku)

Tento dokument bol pripravený s podporou Európskej komisie a vyjadruje iba názory autorov. Komisia nezodpovedá za akékoľvek použitie informácií v ňom obsiahnutých.

HODNOTENIE ROZVOJA KOMUNIKÁCIE V MATERINSKOM JAZYKU

Úroveň 1	Úroveň 2	Úroveň 3
Orientuje sa v písanom odbornom texte	Rozumie obsahu písomného odborného textu	Reprodukuje písomný odborný text vlastnými slovami
Určí z textu podstatné informácie	Rozlíši v texte podstatné a nepodstatné informácie	Aplikuje informácie na riešenie problémov
Vyhľadáva a zhromažďuje informácie s potrebnou pomocou	Samostatne vyhľadáva, zhromažďuje a spracuje informácie	Samostatne spracuje informácie a overí dôveryhodnosť zdrojov

Tabuľka č. 13: Pozorovací hárok na hodnotenie komunikácie v materinskom jazyku

Výstupný listok

Požiadajte žiakov, aby na kúsky papiera alebo kartičky pri odchode z triedy doplnili tri výroky, čo pokladajú za hlavnú myšlienku vyučovania (čo získali počas vyučovania):

1. Výrok:
2. Výrok:
3. Výrok:

Metodika overovania rozvoja kľúčových kompetencií

Tento dokument bol pripravený s podporou Európskej komisie a vyjadruje iba názory autorov. Komisia nezodpovedá za akékoľvek použitie informácií v ňom obsiahnutých.

Autor	Mgr. Ing. Renata Horáková © 2019
Téma	Rodinný rozpočet

Nástroje hodnotenia majú učiteľovi pomôcť zistiť do akej miery bol úspešný v riadení vzdelávacieho procesu dosiahol ciele v rozvoji vybraných kľúčových kompetencií žiakov.

Na hodnotenie rozvoja sociálnych a občianskych schopností a komunikácie v materinskom jazyku navrhujeme učiteľovi, aby použil pozorovanie.

Pozorovací hárok je jednoduchá štruktúra, v ktorej ukazovatele ukazujú tri rôzne úrovne kvality rozvoja kľúčových kompetencií žiakov.

A. Vzdelávací cieľ : Konat' zodpovedne s obmedzenými zdrojmi (Sociálne a občianske kompetencie)

HODNOTENIE ROZVOJA SPOLOČENSKÝCH A OBČIANSKÝCH KOMPETENCIÍ		
Úroveň 1	Úroveň 2	Úroveň 3
Zostavuje jednoduchý rodinný rozpočet s potrebnou pomocou	Zostavuje jednoduchý rodinný rozpočet a nachádza vhodné úspory	Zostavuje vyrovnaný rodinný rozpočet na základe dlhodobých dôsledkov
Identifikuje finančné pojmy rodinného rozpočtu	Vysvetľuje finančné pojmy rodinného rozpočtu	Vysvetľuje pojmy rodinného rozpočtu a využíva ich reálnych situáciách
Rozlišuje medzi dobrými a zlými pôžičkami	Rozlišuje medzi dobrými a zlými pôžičkami a preferuje vyvážené hospodárenie	Rozlišuje medzi dobrými a zlými pôžičkami a motivuje seba k vytvoreniu úspor

Tabuľka č.14 : Pozorovací hárok na hodnotenie rozvoja spoločenských a občianskych kompetencií

B. Vzdelávací cieľ : Schopnosť formulovať ústne a písomné argumenty (Komunikácia v materinskom jazyku)

Tento dokument bol pripravený s podporou Európskej komisie a vyjadruje iba názory autorov. Komisia nezodpovedá za akékoľvek použitie informácií v ňom obsiahnutých.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

HODNOTENIE ROZVOJA KOMUNIKÁCIE V MATERINSKOM JAZYKU

Úroveň 1	Úroveň 2	Úroveň 3
Formuluje myšlienky a názory ústnou aj písomnou formou s pomocou	Formuluje myšlienky a názory ústnou aj písomnou formou	Formuluje myšlienky a názory ústnou aj písomnou formou na dobrej úrovni
Načúva ostatným názorom	Aktívne načúva ostatným názorom	Aktívne načúva ostatným názorom a rešpektuje iných
Vyjadruje myšlienky, ak je požiadaný	Dobrovoľne vyjadruje svoje myšlienky ostatným	Aktívne, s dôverou vyjadruje svoje myšlienky

Tabuľka č. 15: Pozorovací hárok na hodnotenie komunikácie v materinskom jazyku

Metodika overovania rozvoja kľúčových kompetencií

Tento dokument bol pripravený s podporou Európskej komisie a vyjadruje iba názory autorov. Komisia nezodpovedá za akékoľvek použitie informácií v ňom obsiahnutých.

Autor	Anastasia Chatzipavlou © 2019
Téma	Práva cestujúcich v leteckej doprave

Nástroje hodnotenia majú učiteľovi pomôcť zistiť aký úspešný bol rozvoj kľúčových kompetencií žiakov. Učiteľ pri hodnotení rozvoja kľúčových kompetencií môže využívať celý rad pedagogických prístupov.

Na hodnotenie rozvoja sociálnych a občianskych kompetencií v tejto lekcii, odporúčame učiteľovi využiť pozorovanie.

Pozorovací hárok je jednoduchá štruktúra, v ktorej vybrané ukazovatele zobrazujú tri rôzne úrovne kvality rozvoja kľúčových kompetencií študenta.

**A. Vzdelávací cieľ: Schopnosť využívať právach cestujúcich v leteckej doprave
(Spoločenské a občianske kompetencie)**

HODNOTENIE ROZVOJA SPOLOČENSKÝCH A OBČIANSKÝCH KOMPETENCIÍ		
Výkonová úroveň 1	Výkonová úroveň 2	Výkonová úroveň 3
Identifikuje význam a následky poznania spotrebiteľských práv	Vysvetľuje význam a následky poznania spotrebiteľských práv	Vysvetľuje a porovnáva význam a následky poznania spotrebiteľských práv
Vysvetľuje pravidlá straty batožiny počas letu s potrebnou pomocou	Vysvetľuje pravidlá straty batožiny počas letu	Pravidlá straty batožiny počas letu spája s právnymi predpismi

Tabuľka č.16 : Pozorovací hárok na hodnotenie rozvoja spoločenských a občianskych kompetencií

B. Cieľ vzdelávania: Schopnosť vyjadriť názory, skúsenosti a postoje zrozumiteľným a uceleným spôsobom (Komunikácia v materinskom jazyku)

HODNOTENIE ROZVOJA KOMUNIKÁCIE V MATERINSKOM JAZYKU		
Výkonová úroveň 1	Výkonová úroveň 2	Výkonová úroveň 3

Tento dokument bol pripravený s podporou Európskej komisie a vyjadruje iba názory autorov. Komisia nezodpovedá za akékoľvek použitie informácií v ňom obsiahnutých.

Na požiadanie sa zúčastní diskusie	Dobrovoľne sa zúčastňuje diskusie	Aktívne sa podieľa na diskusii a vytvára dobré nápady
Vyjadruje názory po vyzvaní	Samostatne diskutuje vyjadruje názory	Vyjadruje a zdôvodňuje názory
Názory, skúsenosti a postoje vyjadruje menej uceleným spôsobom	Názory, skúsenosti a postoje vyjadruje uceleným spôsobom	Názory, skúsenosti a postoje vyjadruje ucelene a v súvislostiach

Tabuľka č.17: Pozorovací hárok na hodnotenie komunikácie v materinskom jazyku

Učiteľ použije spätnú väzbu z pozorovania na plánovanie cieľov rozvoja kľúčových kompetencií. Študenti dostanú spätnú väzbu o svojich aktivitách, svojich silných a slabých stránkach vo vzdelávaní, čo by mohlo byť motiváciou pre ich ďalší rozvoj.

Metodika overovania rozvoja kľúčových kompetencií

Tento dokument bol pripravený s podporou Európskej komisie a vyjadruje iba názory autorov. Komisia nezodpovedá za akékoľvek použitie informácií v ňom obsiahnutých.

Autor	Konstantia Zogaki
Téma	Elektronický obchod - právo na výber

A. Cieľ vzdelávania : Schopnosť využívať opatrenia na ochranu spotrebiteľa v elektronickom obchode (Spoločenské a občianske kompetencie)

Hodnotiace nástroje musia učiteľovi pomôcť určiť, aký úspešný bol rozvoj kľúčových kompetencií. Učiteľ môže využiť celý rad pedagogických prístupov na hodnotenie výstupov zo vzdelávania, pričom ich prispôsobuje schopnostiam žiakov.

Na hodnotenie rozvoja sociálnych a občianskych učiteľovi navrhujeme využiť pozorovanie. Pozorovací hárok je štruktúrovaný záznam a vybrané indikátory sledujú kvalitu výkonov žiakov v troch rôznych úrovniach.

HODNOTENIE ROZVOJA SPOLOČENSKÝCH A OBČIANSKÝCH KOMPETENCIÍ		
Výkonová úroveň 1	Výkonová úroveň 2	Výkonová úroveň 3
Identifikuje význam informačných povinností pri ochrane financií	Vysvetľuje význam poznania práv a ochrany financií	Zdôvodňuje význam poznania práv a ochrany financií
Identifikuje pravidlá elektronického obchodu s potrebnou pomocou	Vysvetľuje záväzné pravidlá elektronického obchodu	Vysvetľuje pravidlá elektronického obchodu na základe právnych predpisov
Identifikuje problémy v riešení spotrebiteľských sporov	Rieši spotrebiteľské spory s minimálnou pomocou	Samostatne rieši spotrebiteľské spory z reálneho života

Tabuľka č.18: Pozorovací hárok na hodnotenie spoločenských a občianskych kompetencií

B. Vzdelávací cieľ: Schopnosť vyjadriť názory, skúsenosti a postoje jasným a koherentným spôsobom (Komunikácia v materinskom jazyku)

HODNOTENIE ROZVOJA KOMUNIKÁCIE V MATERINSKOM JAZYKU

Tento dokument bol pripravený s podporou Európskej komisie a vyjadruje iba názory autorov. Komisia nezodpovedá za akékoľvek použitie informácií v ňom obsiahnutých.

Výkonová úroveň 1	Výkonová úroveň 2	Výkonová úroveň 3
Na požiadanie sa zúčastňuje diskusie	Dobrovoľne sa zúčastňuje na diskusii	Aktívne sa zúčastňuje na diskusii a pridáva vlastné nápady
Odovzdáva odkazy ostatným žiakom	Odovzdáva odkazy a pridáva názory ostatným žiakom	Odovzdáva odkazy a zdôvodňuje názory ostatným žiakom
Vyjadruje názory, skúsenosti a postoje menej uceleným spôsobom	Vyjadruje názory, skúsenosti a postoje menej uceleným spôsobom	Vyjadruje názory, skúsenosti a postoje uceleným, zrozumiteľným spôsobom

Tabuľka č.19: Pozorovací hárok na hodnotenie komunikácie v materinskom jazyku

Na hodnotenie vývoja komunikácie v materinskom jazyku odporúčame alternatívne využiť dotazník.

Žiaci sú požiadaní, aby odpovedali na tri otázky:

Otázky		Skoro dobre	Veľmi dobre
Čím som prispel k diskusii v skupine?			
Vyjadroval som svoje názory a stanoviská?			
Ktoré vedomosti, zručnosti a skúsenosti z dnešnej vyučovacej hodiny považujem za užitočné ?			

Tabuľka č. 20 : Dotazník pre žiakov

Pre žiakov je dôležité, aby mysleli na vlastný proces učenia. Jedným z efektívnych spôsobov, ako to dosiahnuť, je viesť žiakov hodnoteniu vlastných výkonov a identifikovať silné a slabé stránky. Žiaci tak získajú spätnú väzbu o svojich aktivitách, svojich silných a slabých stránkach v učení, čo môže byť vhodnou motiváciou pre ďalší pokrok vo vzdelávaní. Analýza výsledkov učenia žiakov umožní učiteľom prispôsobiť výučbu, aby efektívnejšie dosiahol stanovené ciele v rozvoji kľúčových kompetencií.

Metodika overovania rozvoja kľúčových kompetencií

Tento dokument bol pripravený s podporou Európskej komisie a vyjadruje iba názory autorov. Komisia nezodpovedá za akékoľvek použitie informácií v ňom obsiahnutých.

Autor	Flavia Cavalero © 2019
Téma	Reklama a spotrebiteľské správanie

A. Vzdelávací cieľ: Schopnosť kriticky vnímať a dekodovať reklamu (Spoločenské a občianske kompetencie)

Na účely hodnotenia spoločenských a občianskych kompetencií môže učiteľ využiť pozorovací hárok, ktorý sleduje vybrané výkony žiakov a sú významné pre účely hodnotenia rozvoja kľúčových kompetencií.

HODNOTENIE ROZVOJA SPOLOČENSKÝCH A OBČIANSKÝCH KOMPETENCIÍ		
Výkonová úroveň 1	Výkonová úroveň 2	Výkonová úroveň 3
Identifikuje, že reklama upravuje realitu s cieľom zlepšiť kvalitu výrobkov	Vysvetľuje, ako reklama upravuje realitu s cieľom	Ilustruje ako reklama upravuje realitu s cieľom zlepšenia kvality produktu
Identifikuje rôzne typy reklamy založenej na distribučných kanáloch (televízia, rádio, tlač, cestná telematika...)	Vysvetľuje rôzne typy reklamy založenej na distribučných kanáloch (televízia, rádio, tlač, cestná telematika...)	Demonštruje rôzne typy reklamy založenej na distribučných kanáloch (televízia, rádio, tlač, cestná telematika...)
Identifikuje rozdiely v reklame s potrebnou pomocou	Samostatne vysvetľuje rozdiely v reklame	Samostatne analyzuje a dekoduje reklamu

Tabuľka č.21: Pozorovací hárok na hodnotenie spoločenských a občianskych kompetencií

Vzdelávací cieľ: Schopnosť používať materinský jazyk pozitívnym, jasným a tvorivým spôsobom (Komunikácia v materinskom jazyku)

HODNOTENIE ROZVOJA KOMUNIKÁCIE V MATERINSKOM JAZYKU

Tento dokument bol pripravený s podporou Európskej komisie a vyjadruje iba názory autorov. Komisia nezodpovedá za akékoľvek použitie informácií v ňom obsiahnutých.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Výkonová úroveň 1	Výkonová úroveň 2	Výkonová úroveň 3
Na diskusii sa zúčastňuje na požiadanie	Dobrovoľne sa zúčastňuje diskusie	Aktívne sa podieľa na diskusii a vytvára dobré nápady
Vyjadruje súhlas alebo nesúhlas s inými názormi	Vyjadruje vlastné názory ostatným účastníkom diskusie	Zdôvodňuje vlastné názory ostatným účastníkom diskusie
Vyjadruje názory a postoje jednoduchou formou	Vyjadruje názory a postoje v súvislostiach	Vyjadrujte názory, postoje a pridáva vlastné skúsenosti

Tabuľka č.22 : Pozorovací hárok na hodnotenie komunikácie v materinskom jazyku

Metodika overovania rozvoja kľúčových kompetencií

Autor	Flavia Cavaleiro © 2019
--------------	----------------------------

Tento dokument bol pripravený s podporou Európskej komisie a vyjadruje iba názory autorov. Komisia nezodpovedá za akékoľvek použitie informácií v ňom obsiahnutých.

Téma	Spotrebiteľské správanie a environmentálne otázky
------	---

A. Vzdelávací cieľ: Zistiť, čo môže jednotlivec meniť, ak jeho správanie rešpektuje životné prostredie (Spoločenské a občianske kompetencie).

Učiteľovi odporúčame využiť pozorovací hárok, ktorý mu uľahčuje pozorovanie vybraných indikátorov výkonov žiakov, o ktorých predpokladá, že sú významné pre účely hodnotenia.

HODNOTENIE ROZVOJA SPOLOČENSKÝCH A OBČIANSKÝCH KOMPETENCIÍ		
Výkonová úroveň 1	Výkonová úroveň 2	Výkonová úroveň 3
Vyjadruje, že jednotlivec môže urobiť zmeny v životnom prostredí, ale v praxi ich neuplatňuje	Vyjadruje, že starostlivosť a ochrana životného prostredia sú dôležité	Vyjadruje, že starostlivosť a ochrana životného prostredia sú dôležité a vymenuje dôvody
Identifikuje, že správanie jednotlivca je dôležité pre ochranu životného prostredia	Zdôvodňuje, že správanie jednotlivca je dôležité pre ochranu životného prostredia	Navrhuje správanie v domácnosti a na verejných miestach vhodné pre ochranu životného prostredia
S pomocou vysvetľuje zmeny správania vhodné pre ochranu životného prostredia	Formuluje zmeny správania vhodné pre ochranu životného prostredia	Analyzuje a navrhuje zmeny správania vhodné pre ochranu životného prostredia

Tabuľka č. 23: Pozorovací hárok na hodnotenie spoločenských a občianskych kompetencií

B. Vzdelávací cieľ: : Vyhľadávať, zbierať a spracovať informácie o ochrane životného prostredia (Komunikácia v materinskom jazyku)

HODNOTENIE ROZVOJA KOMUNIKÁCIE V MATERINSKOM JAZYKU		
Výkonová úroveň 1	Výkonová úroveň 2	Výkonová úroveň 3
Informácie zbiera s potrebnou pomocou	Zbiera informácie z viacerých zdrojov	Zbiera a overuje informácie z viacerých zdrojov

Tento dokument bol pripravený s podporou Európskej komisie a vyjadruje iba názory autorov. Komisia nezodpovedá za akékoľvek použitie informácií v ňom obsiahnutých.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Rozlišuje v texte dôležité a menej dôležité informácie	Samostatne vyberá dôležité informácie	Samostatne vyberá a analyzuje dôležité informácie
Informácie spracuje do potrebnej formy s pomocou	Samostatne spracuje informácie do potrebnej formy	Samostatne analyzuje a sumarizuje informácie do potrebnej formy

Tabuľka č. 24 : Pozorovací hárok na hodnotenie komunikácie v materinskom jazyku